

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0547

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. M.J. Zoetelief-Verbaan, secretaris)

Datum uitspraak	5 juni 2026
Klacht van	De consument
Tegen	Unigarant N.V., gevestigd te Hoogeveen, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan ANWB Rechtsbijstand, gevestigd te Hoogeveen, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vorderingen afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit de verzekeringsvoorwaarden

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument en 2) het verweerschrift van de verzekeraar.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. De kern

Het rijbewijs van de consument is op grond van artikel 164 WVV ingevorderd omdat hij verdacht wordt van een snelheidsovertreding van 61 km/u. De consument heeft een advocaat ingeschakeld om zijn rijbewijs terug te krijgen en heeft een beroep gedaan op zijn rechtsbijstandverzekering voor vergoeding van de advocaatkosten, een bedrag van € 1.512,50. Ook heeft de consument de uitvoerder verzocht zijn dossier conform de verzekeringsvoorwaarden te behandelen en aan te houden tot de strafzaak is afgerond. De uitvoerder heeft het verzoek van de consument afgewezen omdat conflicten die gaan over het ingevorderde rijbewijs in een strafrechtelijke procedure zijn uitgesloten. Ook biedt de uitvoerder geen dekking als verzekerde wordt verweten bewust de wet te hebben overtreden of opzettelijk een misdrijf te hebben gepleegd. De commissie is van oordeel dat de uitvoerder de verzekeringsvoorwaarden juist heeft uitgelegd en het verzoek om rechtsbijstand en vergoeding van de advocaatkosten heeft mogen afwijzen. De klacht is ongegrond en de vorderingen van de consument worden afgewezen.

3. De beoordeling

De uitvoerder heeft de verzekeringsvoorwaarden juist uitgelegd

- 3.1 De commissie is van oordeel dat de uitvoerder de verzekeringsvoorwaarden juist heeft uitgelegd en het verzoek om rechtsbijstand en de vergoeding van de advocaatkosten heeft mogen afwijzen.

Juridisch kader

- 3.2 Bij de beoordeling of de uitvoerder dekking moet verlenen onder de verzekering dient als uitgangspunt te worden genomen wat in de verzekeringsvoorwaarden staat. Daarin is vastgesteld wat partijen met elkaar hebben afgesproken. Het staat de verzekeraar in beginsel vrij om de grenzen te bepalen waarbinnen hij bereid is dekking te verlenen.¹
- 3.3 Partijen verschillen van mening over de uitleg van bijzondere voorwaarden van de Module Verkeer. Onder het kopje 'Geen juridische hulp', zie bijlage, is opgenomen dat de verzekerde geen juridische hulp krijgt als het conflict gaat over het ingevorderde rijbewijs in een strafrechtelijke procedure. Ook is opgenomen dat de verzekerde geen juridische hulp krijgt als de verzekerde in een strafzaak verweten wordt dat hij de wet bewust overtreden heeft dan wel hij opzettelijk een misdrijf heeft gepleegd.
- 3.4 Voor de uitleg van de voorwaarden is bepalend welke betekenis partijen in de omstandigheden van het geval redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en wat zij daarbij van elkaar mochten verwachten.²
- 3.5 Nu over de voorwaarden in een consumentenverzekeringsovereenkomst in de regel niet wordt onderhandeld, geldt het volgende. De uitleg van een bepaling in dergelijke voorwaarden is met name afhankelijk van objectieve factoren, zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de verzekeringsvoorwaarden als geheel.³ Deze maatstaf is van toepassing in de onderhavige zaak, nu uit de stukken niet blijkt dat partijen hebben onderhandeld over de verzekeringsvoorwaarden die van toepassing zijn.
- 3.6 Daarbij geldt dat bij een consumentenverzekeringsovereenkomst, zoals de onderhavige verzekering, de bedingen duidelijk en begrijpelijk moeten zijn opgesteld. Bij twijfel over de betekenis van een beding gaat de voor de consument meest gunstige uitleg voor. Dit is de zogenoemde 'contra proferentem-regel' van artikel 6:238 lid 2 Burgerlijk Wetboek.

¹ HR 9 juni 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV9435, rechtsoverweging 3.4.2, te vinden op www.rechtspraak.nl.

² HR 13 maart 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4158, te vinden op www.rechtspraak.nl.

³ HR 13 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:601, rechtsoverweging 3.3.2 en HR 28 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1800, rechtsoverweging 3.7.5, te vinden op www.rechtspraak.nl.

Geen toepassing van de contra proferentem-regel

- 3.7 De consument heeft aangevoerd dat de uitvoerder de uitsluitingen in de bijzondere voorwaarden van de Module Verkeer te ruim heeft uitgelegd. De consument doelt daarmee op de uitsluitingen zoals opgenomen onder het kopje 'Geen juridische hulp' (zie bijlage). De commissie is van oordeel dat er geen twijfel bestaat over de uitleg van de hiervoor genoemde uitsluitingen zodat de toepassing van de contra proferentem-regel niet aan de orde is. De uitsluitingen zijn duidelijk en begrijpelijk opgesteld waarbij de uitvoerder conflicten over het ingevorderde rijbewijs in strafrechtelijke procedures heeft willen uitsluiten. Dit geldt ook voor de uitsluitingen met betrekking tot strafzaken waarin de consument verweten wordt dat hij de wet bewust overtreden heeft dan wel hij opzettelijk een misdrijf heeft gepleegd.

Geen vergoeding van de gemaakte advocaatkosten

- 3.8 Daarnaast is de commissie van oordeel dat de door de consument gemaakte advocaatkosten voor het terugkrijgen van zijn rijbewijs niet voor vergoeding in aanmerking komen nu uit de stukken in het dossier is gebleken dat het rijbewijs van de consument op grond van artikel 164 Wegenverkeerswet is ingevorderd omdat hij verdacht wordt van een snelheidsovertreding van 61 km/u. Daarmee is voldaan aan de uitsluiting voor conflicten over het ingevorderde rijbewijs in een strafrechtelijke procedure zodat de uitvoerder het verzoek om rechtsbijstand en vergoeding van de gemaakte advocaatkosten heeft mogen afwijzen. Dat de strafrechter op basis van een belangenafweging heeft geoordeeld dat het rijbewijs voorlopig moest worden teruggegeven vanwege het werk van de consument maakt dit oordeel niet anders.
- 3.9 Van een strafrechtelijke procedure over de snelheidsovertreding is vooralsnog geen sprake geweest. Wel staat vast dat de verzekeringsvoorwaarden geen dekking bieden voor strafrechtelijke procedures waarbij de consument verweten wordt dat hij de wet bewust overtreden heeft dan wel hij opzettelijk een misdrijf heeft gepleegd. Mocht een dergelijke strafrechtelijke procedure er komen, dan ligt het voor de hand dat de consument, gezien de ernst van de snelheidsoverschrijding, verweten zal worden dat hij bewust de wet heeft overtreden of opzettelijk een misdrijf heeft gepleegd waardoor er geen dekking verleend zal worden door de uitvoerder. In dat geval zullen de door de consument gemaakte noodzakelijke advocaatkosten alleen voor vergoeding in aanmerking komen als van bewust overtreden dan wel opzettelijk een misdrijf plegen geen sprake is.

Geen beroep op redelijkheid en billijkheid

- 3.10 De commissie is van oordeel dat het beroep van de consument op de aanvullende of beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid niet slaagt. Slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden kan een beroep op artikel 6:248 lid 2 Burgerlijk Wetboek ertoe leiden dat een beroep op de verzekeringsvoorwaarden door een verzekeraar of uitvoerder naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

De bewijslast dat sprake is van bijzondere omstandigheden rust op de consument. De consument heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat hiervan sprake is.

Ambtshalve toetsing

- 3.11 Voor de beoordeling van de klacht zijn de bedingen in de bijzondere voorwaarden van de Module Verkeer onder het kopje 'Geen juridische hulp' van belang. Deze bedingen zijn door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht het beding niet in strijd met deze regelgeving.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de verzekeringsvoorwaarden RBS ANB (09-22)

Bijzondere voorwaarden

Module Verkeer

(...)

Kostenvergoeding:

De noodzakelijk advocaatkosten voor jouw verdediging in een strafzaak worden vergoed als definitief vaststaat dat jij niet:

- Bewust de wet hebt overtreden of
- Opzettelijk een misdrijf hebt gepleegd

(...)

Geen juridische hulp

Jij krijgt binnen de module Verkeer geen juridische hulp als jij:

- Onbevoegd bestuurder was van een voertuig of (lucht)vaartuig.
- Zonder toestemming een voertuig of (lucht)vaartuig bestuurde.
- Buiten het verkeer letselschade hebt opgelopen door toedoen van een ander.
- Zonder een schriftelijke garantie een tweedehands motorrijtuig of (lucht-)vaartuig hebt gekocht.
- Een conflict hebt dat gaat over het ingevorderde rijbewijs in een strafrechtelijke procedure.
- In een strafzaak verweten wordt dat jij bewust de wet hebt overtreden.
- In een strafzaak verweten wordt dat jij opzettelijk een misdrijf hebt gepleegd.
- Met een transactie of een schikking een strafzaak kan of had kunnen voorkomen.
- Als het gaat om schade aan jouw woning.